

A valamely szabványhoz nélkülözhetetlen szabadalom erőfölényes helyzetben lévő jogosultja által egy állítólagos szabadalombitorló ellen abbahagyásra kötelezés iránt történő keresetindítás bizonyos feltételek mellett erőfölénnyel való visszaélésnek minősülhet

Különösen, amennyiben a szabadalom jogosultja előzetesen kötelezettséget vállalt arra, hogy harmadik személyeknek tisztességes, ésszerű és hátrányosmegkülönböztetés-mentes feltételek mellett ad hasznosítási engedélyt, a szabadalma megsértésének abbahagyására vagy az e szabadalom felhasználásával előállított termékek visszavonására kötelezés iránti ilyen keresetindítás előtt köteles konkrét licencajánlatot eljuttatni az állítólagos szabadalombitorlónak

Az uniós jog célja, hogy biztosítsa a szabadalomhoz hasonló szellemi tulajdonjogokból eredő kizárólagos jogok gyakorlását, ezzel együtt megőrizve a szabad versenyt. Az e két célkitűzés közötti viszonyt illetően a Bíróság már kimondta, hogy az ilyen kizárólagos jogok (mint a szabadalombitorlási kereset megindításához való jog) gyakorlása részét képezi a jogosultat megillető előjogoknak, vagyis az ilyen joggyakorlás – még ha azt egy erőfölényes helyzetben lévő vállalkozás is teszi – önmagában nem minősülhet az ilyen erőfölénnyel való visszaélésnek. Valamely kizárólagos jog gyakorlása csak rendkívüli körülmények között minősülhet ilyen visszaélésnek¹.

A szóban forgó helyzet ugyanakkor a fenti ítélkezési gyakorlathoz képest egyedi sajátosságokkal rendelkezik. Egyrészt, a jelen ügy egy „szabványhoz nélkülözhetetlen szabadalommal” (SZNSZ), vagyis olyan szabadalommal kapcsolatos, amelynek hasznosítása elengedhetetlen az azon szabványnak megfelelő termékek gyártását tervező minden versenytárs számára, amelyhez e szabadalom kapcsolódik (a szabványt egy szabványosító szervezet dolgozta ki). Másrészt, a szabadalom csupán azért szerzett SZNSZ jogállást, mert a jogosultja az érintett szabványosító szervezet előtt olyan visszavonhatatlan nyilatkozatot tett, amelynek értelmében hajlandó harmadik személyeknek FRAND- (Fair, Reasonable and Non-Discriminatory), vagyis tisztességes, ésszerű és hátrányosmegkülönböztetés-mentes feltételek mellett hasznosítási engedélyeket adni.

A Huawei Technologies – a távközlési ágazatban működő világméretű cég – olyan európai szabadalom² jogosultja, amelyet a „Long Term Evolution” szabványhoz nélkülözhetetlen szabadalomként jelentett be a European Telecommunication Standards Institute-nak (ETSI)³. E bejelentés alkalmával a Huawei kötelezettséget vállalt arra, hogy harmadik személyeknek FRAND-feltételek mellett ad hasznosítási engedélyeket.

A Huawei a Landgericht Düsseldorf (a düsseldorfi területi bíróság, Németország) előtt szabadalombitorlási keresetet indított a ZTE nemzetközi csoporthoz tartozó két társaság ellen. E

¹ Lásd különösen a Bíróság 2004. április 29-i *IMS Health* ítéletét ([C-418/01](#) ügy, lásd [32/04](#). sz. sajtóközlemény).

² Az EP 2 090 050 B 1 számon lajstromozott, „A közvetítési rendszer szinkronizáló jelének felépítési eljárása és kivitelezése” című európai szabadalom, amelyet az európai szabadalmak megadásáról szóló egyezmény egyik szerződő állama, a Németországi Szövetségi Köztársaság adott meg.

³ Az ETSI olyan szervezet, amelynek célja olyan szabványok létrehozása, amelyek igazodnak az európai távközlési szektor műszaki céljaihoz, valamint az ETSI, annak tagjai és azon harmadik személyek tekintetében, akik az ETSI szabványait alkalmazzák, annak a kockázatnak a csökkentése, hogy a szabványok előkészítését, elfogadását és alkalmazását megvalósító beruházások elveszenek amiatt, mert nem áll rendelkezésre az említett szabványok alkalmazása szempontjából nélkülözhetetlen szellemi tulajdon.

csoport Németországban a „Long Term Evolution» szabvány⁴ alapján működő termékeket forgalmaz, ezáltal pedig hasznosítja a Huawei szabadalmát, anélkül azonban, hogy ez utóbbi részére hasznosítási díjat fizetne. Keresetében a Huawei a szabadalombitorlás abbahagyását, a termékek visszavonását, az elszámolásra vonatkozó adatok szolgáltatását, valamint kártérítés megítélését kéri. A Huawei és a ZTE korábban tárgyalásokba kezdtek a szabadalombitorlásról és egy licencszerződés FRAND-feltételek mellett történő megkötésének lehetőségéről, anélkül azonban, hogy megállapodásra jutottak volna.

A Landgericht azon feltételek meghatározását kéri a Bíróságtól, amelyek mellett a Huaweihez hasonló, erőfölényes helyzetben lévő vállalkozás⁵ egy szabadalombitorlási kereset megindítása révén visszaél e helyzettel.

A mai napon hozott ítéletében a Bíróság az abbahagyásra vagy a termékek visszavonására kötelezés iránti kereseteket megkülönbözteti az elszámolásra vonatkozó adatok szolgáltatása és a kártérítés megítélése iránti keresetektől.

A keresetek első típusát illetően a Bíróság úgy ítéli meg, hogy valamely szabványosító szervezet által kidolgozott szabványhoz nélkülözhetetlen szabadalom azon jogosultja, amely e szervezet előtt visszavonhatatlan kötelezettséget vállalt arra, hogy harmadik személyeknek FRAND-feltételek mellett ad hasznosítási engedélyt, **nem él vissza az erőfölényes helyzetével azáltal, hogy szabadalombitorlási keresetet indít** a szabadalma megsértésének **abbahagyására vagy** az e szabadalom felhasználásával előállított **termékek visszavonására kötelezés iránt, amennyiben:**

- e kereset megindítását megelőzően egyrészt figyelmeztette az állítólagos szabadalombitorlót a vele szemben kifogásolt szabadalombitorlásra, megjelölve az említett szabadalmat és kifejtve, hogy azt milyen módon bitorolták, másrészt pedig, miután az állítólagos szabadalombitorló kifejezte azt a szándékát, hogy FRAND-feltételek mellett licencszerződést kössön, ilyen feltételek mellett konkrét és írásbeli licencajánlatot juttatott el e szabadalombitorlóhoz, megjelölve különösen a hasznosítási díjat és annak számítási módszerét, valamint
- a szóban forgó szabadalmat továbbra is hasznosító állítólagos szabadalombitorló elmulasztotta gondosan, az adott tárgykörben elfogadott kereskedelmi szokásokkal összhangban és jóhiszeműen megfontolni ezt az ajánlatot, amit objektív körülmények alapján kell meghatározni, különösen pedig mentesnek kell lennie minden halogató taktikától.

A Bíróság megállapítja többek között, hogy az SZNSZ jogosultjának ajánlatát el nem fogadó állítólagos szabadalombitorló csak akkor hivatkozhat az abbahagyásra vagy a termékek visszavonására kötelezés iránti kereset visszaélésszerű jellegére, ha az SZNSZ jogosultjának rövid határidőn belül és írásban olyan konkrét ellenajánlatot tesz, amely megfelel a FRAND-feltételeknek.

A keresetek második típusát illetően a Bíróság megállapítja, hogy az alapügyben vizsgáltakhoz hasonló körülmények között **az erőfölénnyel való visszaélés tilalma nem zárja ki**, hogy egy erőfölényes helyzetben lévő vállalkozás, amely egy szabványosító szervezet által kidolgozott szabványhoz nélkülözhetetlen olyan szabadalom jogosultja, amelynek kapcsán e vállalkozás a szabványosító szervezet előtt kötelezettséget vállalt arra, hogy FRAND-feltételek mellett ad hasznosítási engedélyt, a szabadalmának állítólagos bitorlója ellen **szabadalombitorlási keresetet indítson** az e szabadalom múltbeli hasznosítási cselekményeivel való **elszámolásra vonatkozó adatok beszerzése, illetve** e cselekmények címén **kártérítés** érdekében. Az ilyen kereseteknek ugyanis nincs közvetlen következményük a versenytársak által gyártott, a szóban forgó szabványnak megfelelő termékek piaci megjelenésére vagy a piacon maradására.

⁴ E szabvány több, mint 4700 nélkülözhetetlen szabadalomból áll. Mind a Huawei, mind a ZTE az e szabványhoz nélkülözhetetlen számos szabadalom jogosultja, e társaságok pedig kötelezettséget vállaltak arra, hogy harmadik személyeknek FRAND-feltételek mellett adnak hasznosítási engedélyeket.

⁵ A Landgericht Düsseldorf szerint nem vitatott, hogy a Huawei erőfölényes helyzetben van. A feltett kérdések így kizárólag a visszaélés fennállására vonatkoznak.

EMLÉKEZTETŐ: Az előzetes döntéshozatali eljárás lehetővé teszi a tagállami bíróságok számára, hogy az előttük folyamatban lévő jogvita keretében az uniós jog értelmezésére vagy valamely uniós jogi aktus érvényességére vonatkozó kérdést terjesszenek a Bíróság elé. A Bíróság nem dönti el a tagállami bíróság előtti jogvitát. A nemzeti bíróság feladata, hogy az ügyet a Bíróság határozata alapján elbírálja. E határozat a tartalmilag hasonló kérdésben eljáró más nemzeti bíróságokat is köti.

A sajtó részére készített nem hivatalos kiadvány, amely nem köti a Bíróságot.

A kihirdetés napján az ítélet [teljes szövege](#) megtalálható a CURIA honlapon

Sajtófelelős: Lehóczki Balázs ☎ (+352) 4303 5499

Az ítélet kihirdetésekor készített képfelvételek elérhetők: „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 2 2964106